গৌহাটি উচ্চ ন্যায়ালয়ত

(অসম, নাগালেণ্ড, মিজোৰাম আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশৰ উচ্চ ন্যায়ালয়)

গুৱাহাটী মুখ্য বিচাৰ পীঠ

(ফৌজদাৰী গোচৰ অপৰাধী আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ)

<u>ফৌজদাৰী আপীল নং ৬৬/২০১৯ চন</u>

আফতাব উদ্দিন উৰফে আফতাব আলী আৰু অন্যান্য ... ... আপীলকাৰী

-বনাম-

অসম ৰাজ্য আৰু অন্যান্য ……………….... .... উত্তৰদাতা

আপীলকাৰীসকলৰ বাবে : মিষ্টাৰ এ. আহমেদ, অধিবক্তা।

উত্তৰদাতাসকলৰ বাবে : শ্ৰীমতী বি. ভূঞা, অতিৰিক্ত ড. পি.পি., অসম।

মিষ্টাৰ বি. হালদাৰ, প্ৰতিবাদী নং ২ৰ হৈ অধিবক্তা।

আগত

মাননীয় ন্যায়াধীশ সুমন শ্যাম

মাননীয় ন্যায়াধীশ পাৰ্থিৱজ্যোতি শইকীয়া

শুনানিৰ তাৰিখ : ২৪.০৮.২০২১ আৰু ২৫.০৮.২০২১

ৰায়দানৰ তাৰিখ : ০৪.০৯.২০২১

<u>ৰায় আৰু আদেশ (CAV)</u>

(সুমান শ্যাম, ন্যায়াধীশ)

আপীলকাৰীসকলৰ হৈ হাজিৰ হোৱা বিদ্বান অধিবক্তা মিষ্টাৰ এ . আহমেদৰ কথা শুনিলো৷ আমি বিদ্বান অতিৰিক্ত লোক অধিবক্তা অসম শ্ৰীমতী বি. ভূঞাৰ কথাও শুনিছো যিয়ে ৰাজ্য/প্ৰতিবাদী নং ১ৰ হৈ হাজিৰ হৈছে আৰু তথ্যদাতা/উত্তৰদাতা নং ২ৰ হৈ হাজিৰ হোৱা অধিবক্তা শ্ৰীযুত বি. হালদাৰকো আমি শুনিছো।

২/ এই আবেদনখন আফতাব উদ্দিন আৰু ইন্তাজ আলী নামৰ আপীলকাৰী দুজনে ২৮.১১.২০১৮ তাৰিখ হোজাইৰ অতিৰিক্ত জিলা আৰু অধিবেশন ন্যায়াধীশৰ আদালতে চেচন গোচৰ নং ১৪(এন)/২০১১ সন্দৰ্ভত দিয়া ৰায় আৰু আদেশক প্ৰত্যাহ্বান জনাই দাখিল কৰিছে য'ত, দুয়োজন আপীলকাৰীক ম . আব্দুল লতিফৰ হত্যাকাণ্ড সংঘটিত কৰাৰ বাবে ভাৰতীয় দণ্ডবিধি আইন (আই পি চি)ৰ ধাৰা ১২০-বি/৩০২ৰ অধীনত দোষী সাব্যস্ত কৰি দুয়োকে ভাৰতীয় দণ্ডবিধি আইনৰ ধাৰা ১২০-বি ৰ অধীনত দুবছৰকৈ সশ্ৰম কাৰাদণ্ড আৰু ভাৰতীয় দণ্ডবিধি আইনৰ ধাৰা ৩০২ৰ অধীনত যাবৎজীৱন সশ্ৰম কাৰাদণ্ডৰে দণ্ডিত কৰে আৰু লগতে ১০,০০০/- টকাকৈ জৰিমনা বিহে আৰু জৰিমনা অনাদায়ে অতিৰিক্ট ৩ (তিনি) মাহৰ সাধাৰণ কাৰাদণ্ড বিহে৷

৩/ বিচাৰৰ গোচৰটো , চমুকৈ হল, যোৱা ১২.০৭.২০০৭ তাৰিখে, সন্ধিয়া প্ৰায় ৫.৩০ বজাত ২ নং আপীলকাৰী ইন্টাজ আলী মৃতকৰ ঘৰলৈ আহিছিল আৰু তেওক কাকী নং ৩ মইনাপুৰ মাৰ্কেটলৈ লগ ধৰে৷ সেই অনুসৰি ইন্টাজ আলীৰ সৈতে ভুক্তভোগীজনে বজাৰলৈ গৈছিল আৰু বজাৰখনত ঘূৰি ফুৰাৰ সময়ত নিৰঞ্জন পলৰ দোকানৰ সন্মুখত মৃত মোঃ আব্দুল লতিফক ডেগাৰ, দাও আদি চোকা অস্ত্ৰৰে আক্ৰমণ কৰি গুৰুতৰভাৱে আঘাতপ্ৰাপ্ত কৰি অচেতন অৱস্থাত পথত এৰি থৈ গৈছিল। যদিও ভুক্তভোগীজনক চিকিৎসাৰ বাবে চিকিৎসালয়লৈ প্ৰেৰণ কৰা হৈছিল তথাপিও তেও জখমৰ বাবে পিছত তেওঁৰ মৃত্যু হৈছিল ।

৪) ১৪.০৭.২০০৭ তাৰিখে মঃ আব্দুল হকে অৰ্থাৎ ভুক্তভোগীৰ ভাতৃয়ে কাকী আৰক্ষী থানাৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত বিষয়াৰ ওচৰত ঘটনাৰ বিষয়ে জনাই এখন এজাহাৰ দাখিল কৰিছিল ।এজাহাৰ ১০ জন অভিযুক্ত ব্যক্তি ১) মঃ ইন্তাজ আলী , ২) মঃ আফতাব উদ্দিন , ৩) মঃ ছামছুল হোকে , ৪) মঃ মমতাজ আলী , ৫) মঃ জাছেৰ আলী , ৬) মঃ

তেৰাব আলী, ৭) মঃ জাকিৰ হুছেইন, ৮) মোঃ অজয় মিয়া, ৯) মঃ আকেল আলী আৰু ১০) মঃ আজিম আলীৰ নাম উল্লেখ কৰা হৈছিল। এজাহাৰ লাভ কৰাৰ লগে লগে কাকী পি. গোচৰ নং ৫৮/২০০৭ আই.পি.চি.ৰ ধাৰা ১৪৭/১৪৮/১৪৯/১২০-বি/৩০২ৰ অধীনত পঞ্জীয়ন কৰা হৈছিল আৰু গোচৰটোৰ তদন্তৰ দায়িত্ব এছ আই দিলীপ কুমাৰ বৰাৰ হাতত ন্যস্ত কৰা হৈছিল। তদন্ত সম্পূৰ্ণ হোৱাৰ পিছত তদন্ত কাৰী বিষয়াই ৮ (আঠ) অভিযুক্ত ব্যক্তিৰ বিৰুদ্ধে ভাৰতীয় দণ্ডবিধি আইনৰ ধাৰা ১৪৭/১৪৮/১৪৯/১২০-বি/৩০২ৰ অধীনত অভিযোগনামা দাখিল কৰে। আনহাতে , দুজন অভিযুক্ত মোমতাজ আলী আৰু মোঃ আকেল আলীৰ বিৰুদ্ধে চূড়ান্ত প্ৰতিবেদন দাখিল কৰা হৈছিল। অভিযোগনামাৰ ভিত্তিত বৰ্তমানৰ আপীলকাৰীকে ধৰি আটাইকেইজন ৮(আঠ) অভিযুক্ত ব্যক্তিৰ বিৰুদ্ধে অভিযোগ চাৰ্জ ফ্ৰেম কৰা হৈছিল, তেওলোকৰ নাম সমূহ হল ১) মোঃ ইন্তাজ আলী, ২) মোঃ আফতাব উদ্দিন, ৩) মোঃ ছামছুল হোকে, ৪) ম. জাছেৰ আলী , ৫) ম. তেৰাব আলী , ৬) মঃ জাকিৰ হুছেইন, ৭) মৃত অজয় মিয়া, আৰু ৮) মঃ আজিম আলী। যিহেতু অভিযুক্ত ব্যক্তিসকলে নিজকে নিৰ্দোষী বুলি কৈ বিচাৰৰ দাবী কৰিছিল, তাৰ পিছত বিষয়টো বিচাৰৰ বাবে উত্থাপন হৈছিল।

৫) অভিযুক্ত ব্যক্তিসকলৰ বিৰুদ্ধে ফ্ৰেম কৰা অভিযোগসমূহ বিছাৰ কৰিবলৈ গোছৰীয়া পক্ষই তদন্তকাৰী বিষয়া ক সক্ষী নম্বৰ-১৫ হিচাবে আৰু মৰণোত্তৰ পৰীক্ষা কৰা চিকিৎসকক সক্ষী নম্বৰ- ১৬ হিচাবে ধৰি মুঠ ১৬ জন সাক্ষীক পৰীক্ষা কৰিছিল। সক্ষী নম্বৰ-৬, শ্ৰী নৰহৰি নাথক এই ঘটনাৰ প্ৰত্যক্ষদৰ্শী হিচাপে পৰীক্ষা কৰা হৈছিল। প্ৰতিৰক্ষা পক্ষই তেওলোকৰ হৈ কোনো সাক্ষী উত্থাপন কৰা নাছিল। নথীত থকা সাক্ষ্য প্ৰমাণ চাই বিদ্বান বিচাৰ আদালতে এই মত প্ৰকাশ কৰিছিল যে গোছৰীয়া পক্ষই পূৰ্বতে ভাৰতীয় দণ্ডবিধিৰ ১২০-বি/৩০২ ধাৰাত দোষী সাব্যস্ত হৈ শাস্তি পোৱা আপীলকাৰী দুজন আফতাব উদ্দিন আৰু ইন্টাজ আলীৰ বিৰুদ্ধে অনা অভিযোগ সন্দেহৰ উদ্ধত প্ৰতিষ্ঠা কৰাত সফল হৈছিল। অৱশ্যে বাকী ছয়জন অভিযুক্ত অৰ্থাৎ ১) মোঃ ছামছুল হক , ২) মোঃ জাফৰ আলী , ৩) মঃ তেৰাব আলী , ৪) মঃ জাকিৰ হুছেইন, ৫) মঃ আজাদ হুছেইন আৰু ৬) মঃ তাজিম আলী ৰ বিৰুদ্ধে অনা অভিযোগ সন্দেহৰ উদ্ধত প্ৰতিষ্ঠা কৰিব নোৱাৰা বাবে তেওঁলোকক দোষমুক্ত কৰা হয়।

৬) আপীলকাৰীসকলৰ বিদ্বান অধিবক্তা আহমেদ ডাঙৰীয়াই মূলতঃ তিনিটা বিষয়ত ২৮.১১.২০১৮ তাৰিখে দিয়া ৰায় আৰু আদেশ ক বিৰোধ কৰিছে। প্ৰথমতে, লিখিত সাক্ষ্যত কিছুমান কথা বাদ দিয়া হৈছে আৰু কিছুমান যোগ কৰা হৈছে যিয়ে তেওঁলোকৰ লিখিত সাক্ষ্যত বস্তুগত বৈপৰীত্য আনিছে।গোচৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষীসকল, বিশেষকৈ পিডব্লিউ-১, ৫, ৬ আৰু ১১ একেবাৰে নিৰ্ভৰযোগ্য নাছিল আৰু সেয়েহে , তেওঁলোকৰ প্ৰমাণৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি তলৰ বিদ্বান আদালতে আপীলকাৰীসকলক দোষী সাব্যস্ত নিৰ্ভৰ কৰিব নালাগিছিল।

দ্বিতীয়তে, যদিও সকলো অভিযুক্ত ব্যক্তিৰ বিৰুদ্ধে উত্থাপিত অভিযোগৰ প্ৰকৃতি একে আছিল, তথাপিও একে সাক্ষ্যৰ ভিত্তিত ৮(আঠ) অভিযুক্তৰ ভিতৰত ৬(ছয়)জনক বিদ্বান বিচাৰ আদালতে দোষমুক্ত কৰি একে সাক্ষ্যৰ ভিত্তিতে আপীলকাৰী দুজনক দোষী সাব্যস্ত কৰি সম্পূৰ্ণ স্বেচ্ছাচাৰী আৰু অবৈধ কাম কৰিছে।

তৃতীয়তে, যে বিদ্বান বিচাৰ আদালতে ফৌজদাৰী আপীল নং ৬৬/২০১৯ গোচৰৰ পৃষ্ঠা ৫ৰ ২৭ মৃতকৰ মৃত্যুৰ প্ৰাকমূহূৰ্তৰ মৌখিক ঘোষণাক ভৰষাযোগ্য কৰা নীতিত ভুল কৰিছে অৰ্থাৎ ইয়াক আইন অনুসৰি প্ৰমাণিত কৰা হোৱা নাছিল।

তেওঁৰ ওপৰত উল্লেখ কৰা যুক্তিৰ সমৰ্থনত মি. আহমেদে তলত দিয়া সিদ্ধান্তসমূহৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিছে :-

(১) (২০১০)১৩ এছচিচি ৬৫৭ [সুনীল কুমাৰ সম্ভুদয়াল গুপ্তা (ডাঃ) আৰু অন্যান্য বনাম ড. মহাৰাষ্ট্ৰ ৰাজ্য।

(২) (২০১৬)১২ এছচিচি ৩৮৯ [ৰাম লক্ষ্মণ বনাম এছ. ৰাজস্থান ৰাজ্য]

(৩) ২০২১ (১) জিএলটি ৮৯ [ৰবিয়াল হক বনাম এছ. অসম ৰাজ্য আৰু অন্যান্য।

৭) ওপৰৰ দাখিলসমূহ খণ্ডন কৰি শ্ৰীমতী বি ভূঞা , বিদ্বান এডল. ১ নং প্ৰতিবাদীৰ হৈ হাজিৰ হোৱা পি.পি. , অসমে যুক্তি দিছে যে যদিও তদন্তত কিছু দোষ আৰু ত্ৰুটি আছে আৰু সাক্ষীৰ সাক্ষ্যত কিছু অমিল আছে সেয়া শুদ্ধ হ 'ব পাৰে কিন্তু যুক্তিসংগত সন্দেহৰ বাহিৰত অভিযোগসমূহ প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ যথেষ্ট হোৱা যথোপযুক্ত প্ৰমাণৰ সৰ্বমুঠতাক আওকাণ কৰি অভিযুক্ত ব্যক্তিসকলক দোষমুক্ত কৰাৰ ইয়েই একমাত্ৰ ভিত্তি হ 'ব নোৱাৰে।২৮.১১.২০১৮ তাৰিখৰ বিবাদিত ৰায় আৰু আদেশক সমৰ্থন কৰি শ্ৰীমতী ভূঞাই যুক্তি দিছে যে বিদ্বান অধিবেশন ন্যায়াধীশে নিখুঁতভাৱে প্ৰমাণৰ মাজেৰে গৈছে আৰু একেখিনিৰ সঠিক প্ৰশংসাত , যুক্তিযুক্ত কাৰণত আপীল দুজনক দোষী সাব্যস্ত কৰিছে।এনে পৰিস্থিতিত, শ্ৰীমতী ভূঞাই, কয় যে, ২৮.১১.২০১৮ তাৰিখৰ বিবাদিত ৰায় আৰু আদেশত হস্তক্ষেপ কৰাৰ কোনো স্থল নাই।

৮) হালদাৰ ডাঙৰীয়াই অতিৰিক্ট লোক অধিবক্টাই আবঢ়োৱা যুক্তিৰ সমৰ্থন কৰিছে আৰু লগতে যুক্তি দিছে যে কিছুমান সাক্ষীৰ সাক্ষ্যত সৰু সৰু বৈপৰীত্য স্বাভাৱিক আছিল আৰু সেয়েহে, যদিহে একেলগে পঢ়া সমগ্ৰ প্ৰমাণে আপীলকাৰীৰ বিৰুদ্ধে উত্থাপিত অভিযোগসমূহ প্ৰতিষ্ঠা কৰে তেন্তে ই আপীলকাৰীসকলৰ দোষী সাব্যস্ত কৰাৰ পৰা ৰেহাই দিয়াৰ হোৱাৰ ভিত্তি হ'ব নোৱাৰে।ওপৰৰ যুক্তিৰ সমৰ্থনত হালদাৰ ডাঙৰীয়াই **(২০১২)৫ এছচিচি ৭৭৭ত** ৰিপ'ৰ্ট কৰা **ৰমেশ হৰিজন বনাম উত্তৰ প্ৰদেশ ৰাজ্যৰ** গোচৰত মাননীয় উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ সিদ্ধান্তৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিছে।

৯/ আমি দুয়ো পক্ষৰ অধিবক্তাই আগবঢ়োৱা যুক্তিসমূহ বিবেচনা কৰিছো আৰু নথীত উপলব্ধ সাক্ষ্য সমূহ চাইছো।

১০) এই গোচৰৰ গোচৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী নং-১, অৰ্থাৎ এজাহাৰকাৰী এম ডি আব্দুল হকে ১৪.০৭.২০০৭ তাৰিখে কাকী থানাত এজাহাৰ দাখিল কৰিছিল যাৰ ভিত্তিত কাকি পি. গোচৰ নং ৫৮/২০০৭ পঞ্জীয়ন কৰা হৈছিল। তেওঁৰ জবানবন্দীত গোচৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী নং-১ য়ে উল্লেখ কৰিছে যে ঘটনাৰ তাৰিখত তেওঁ মইনা পথাৰ বজাৰলৈ গৈছিল যদিও বজাৰত এটা চিঞৰ বাখৰ শুনি তেওঁ সংঘটিত হোৱা ঠাইলৈ

গৈ দেখিছিল যে অভিযুক্ত ব্যক্তিসকল অৰ্থাৎ ইন্তাজ, আফতাব, ছামছুল, জাকিৰ, জৌৰ আৰু আজাইয়ে নিৰঞ্জন পলৰ চাহ ষ্টলৰ সন্মুখত তেওঁৰ ভাতৃ লতিফক মাটিত পেলাই দিছিল আৰু তেওঁলোকে তেওঁক "দাও" আৰু "ডাগাৰ"ৰে আক্ৰমণ কৰিছিল।আন অভিযুক্ত ব্যক্তি সকল অৰ্থাৎ মমতাজ, আজিমদ্দিন, তেৰাব আৰু আকিল হাতত দাও আৰু ডেগাৰ লৈ ওচৰতে থিয় হৈ আছিল। যেতিয়া তেওঁ চিঞৰিছিল তেতিয়া তেওঁৰ পৰিয়ালৰ লোকসকল সেই স্থানত উপস্থিত হৈছিল আৰু তাৰ পিছত অভিযুক্ত লোকসকল তাৰ পৰা পলায়ন কৰিছিল।ইয়াৰ পিছতে পিচিঅ 'ৰ পৰা কাকী থানালৈ ফোন কৰি লতিফক এখন বাহনত উঠাই লংকা থানালৈ লৈ যায় আৰু তাৰ পাছত লংকা হাস্পতাললৈ লৈ যায়।ইয়াৰ পিছত লতিফক হোজাইৰ এখন চিকিৎসালয়লৈ লৈ যোৱা হয় আৰু তাৰ পিছত নগাঁও অসামৰিক চিকিৎসালয়লৈ নিয়া হয়, যৰ পৰা তেওঁক গুৱাহাটী চিকিৎসা মহাবিদ্যালয় আৰু চিকিৎসালয়লৈ লৈ যোৱা হয়, য'ত তেওঁৰ মৃত্যু হৈছিল। এই সাক্ষীয়ে নিশ্চিত কৰিছে যে প্ৰদৰ্শক-২ এজাহাৰ তেওঁ দাখিল কৰিছিল।তেওঁৰ ক্ৰছ ইকজামিনেচনত গোছৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী নং-১ য়ে উল্লেখ কৰিছে যে পিচিঅ'ৰ পৰা থানালৈ ফোন কল কৰাৰ সময়ত তেওঁ অভিযুক্ত ব্যক্তিসকলৰ নাম উল্লেখ কৰা নাছিল।এই সাক্ষীয়ে এই কথাও উল্লেখ কৰিছে যে ঘটনাৰ সময়ত নিৰঞ্জন পলৰ দোকানখন খোলা আছিল আৰু তাত প্ৰায় ৩০/৪০ গাঁওবাসী গোট খাইছিল যদিও তেওঁ তেওঁলোকৰ নাম নাজানিছিল।

১১) গোছৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী নং-২ ম. নাজিমুদ্দিন আৰু গোছৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী নং-৩ ম. আইনুদ্দিনে ঘটনাটো ঘটা দেখা নাপালেও তথ্য লাভ কৰাৰ পিছত সংঘটিত হোৱা স্থানত উপস্থিত হৈ দেখিলে যে লতিফ আঘাতপ্ৰাপ্ত অৱস্থাত পৰি আছে।আছে।এই সাক্ষীয়ে ভুক্তভোগীক চিকিৎসালয়লৈ লৈ গৈছিল। অৱশ্যে ,এই দুয়োজন সাক্ষীকে শত্ৰুতাপূৰ্ণ সাক্ষী হিচাপে ঘোষণা কৰা হৈছিল।

১২) গোছৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী নং-৪, মোঃ ফাজাৰ আলী হল আন এজন সাক্ষী যিয়ে চিঞৰ বাখৰ শুনি সেই ঠাইত উপস্থিত হৈছিল আৰু লতিফক প্ৰমোডৰ দোকানৰ সন্মুখত পৰি থকা দেখিছিল। তেওঁ লতিফৰ হাত আৰু মূৰত কটা আঘাত দেখিছিল। গোছৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী নং-৪ এ কৈছে যে তেওঁ লতিফক তুলি লৈ নিৰঞ্জনৰ দোকানৰ

সন্মুখত ৰাস্তালৈ অনা বুলি কৈছে । তেও সুধিলত সুধিলে লতিফে তেওঁক কৈছিল যে আফতাবে তেওঁক কাটিছিল৷ ইয়াৰ পিছত তেওঁ সেই ঠাই এৰি গুচি যায়৷ গোছৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী নং-৪ কো শত্রুতাপূৰ্ণ সাক্ষী হিচাপে ঘোষণা কৰা হৈছিল৷

১৩) গোছৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী নং-৫, মো.ছাৰাফাত আলীক এই পৰিঘটনাৰ প্ৰত্যক্ষদৰ্শী হিচাপে পৰীক্ষা কৰা হৈছিল৷ গোছৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী নং-৫ য়ে এই কথা কৈছে যে এই ঘটনাৰ সময়ত তেওঁ বজাৰৰ পৰা ক্ৰেডিট সংগ্ৰহ কৰি আছিল আৰু তেতিয়া তেওঁ চিঞৰ বাখৰ শুনিছিল।ওচৰলৈ আহি তেওঁ দেখিলে যে লতিফ মাটিত পৰি আছে৷ গোছৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী নং-৫ য়ে উল্লেখ কৰিছে যে লতিফে তেওঁক বচাবলৈ কৈ কৈছিল যে আফতাব আৰু আন কেইজনমান লোকে তেওঁক আক্ৰমণ কৰিছিল।ইয়াৰ পিছতে তেওঁ ফজাৰ আলী (গোছৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী নং-৪)ৰ সহায়ত লতিফক তুলি লৈ আহতজনক চিকিৎসাৰ বাবে লৈ যায়৷ জেৰাৰ সময়ত তেওঁ উল্লেখ কৰিছে যে লতিফে নিজেই তেওঁক কৈছিল যে আফতাব আৰু আন কেইজনমান লোকে তেওঁক আক্ৰমণ কৰিছিল।যদি সাক্ষী নং--৫ৰ পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা বক্তব্য গ্ৰহণ কৰা হয় তেন্তে স্পষ্ট যে ভুক্তভোগীৰ মৃত্যুৰ প্ৰাকমূহূৰ্তৰ মৌখিক ঘোষণা আছে।কিন্তু আচৰিত কথাটো হ'ল যে গোছৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী নং-৫, য়ে ফৌজদাৰি কাৰ্য্যবিধিৰ ধাৰা ১৬১ ৰ অধীনত তদন্তকাৰী বিষয়াৰ আগত তেওঁৰ বক্তব্য লিপিবদ্ধ কৰি থকাৰ সময়ত মৃত্যুৰ প্ৰাকমূহূৰ্তৰ মৌখিক ঘোষণাৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা নাছিল ।তদুপৰি গোছৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী নং-৫ৰ সাক্ষ্যৰ পৰা এইটোও স্পষ্ট যে তেওঁ প্ৰকৃততে এই পৰিঘটনাটো দেখা নাছিল যদিও কাণ্ডৰ পিছত সেই স্থানত উপস্থিত হৈছিল আৰু কেৱল আঘাতপ্ৰাপ্ত লতিফকহে পৰি থকা দেখিছিল।গতিকে, এইটো স্পষ্ট যে সাক্ষী নং-৫ এই পৰিঘটনাৰ প্ৰত্যক্ষদৰ্শী নহয়৷

১৪) গোছৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষী নং-৬, শ্ৰী নৰহৰী নাথকো প্ৰত্যক্ষদৰ্শী হিচাপে পৰীক্ষা কৰা হৈছিল৷ এই সাক্ষীয়ে কৈছে যে ঘটনাৰ দিনা প্ৰায় ৭.০০ বজাত ভুক্তভোগী লতিফে তেওঁৰ দোকানলৈ আহি তেওঁক "পান & চুপাৰী"(তামোল) দিবলৈ কৈ কয় যে তেওঁ ঘৰলৈ আহি আছে । তেওঁ লতিফক তামোল দিব লওঁতেই আফতাবে লতিফৰ কান্ধত দাৰে কাটি আঘাত কৰিছিল৷ ৬নং সাক্ষীয়ে আফতাবে দুটা ঘাপ মাৰিছিল । সেই দেখি তেওঁ লতিফক উঠিবলৈ ক'লে, তাৰ পিছত, তেওঁ উঠিল যদিও প্ৰমোড

নাথৰ চাহ দোকানৰ ওচৰত আকৌ পৰি গৈছিল। তেতিয়া ৬নং সাক্ষীয়ে আফতাবক গালি পাৰিছিল। ৬নং সাক্ষীৰ মতে, দা খনৰ নালটো ঘটনাস্থলীতে পৰি আছিল। আফতাবে প্ৰমোডৰ দোকানৰ ওচৰত লতিফৰ হাতত আৰু এটা ঘাপ মাৰিছিল আৰু গোটেই গাটো তেজেৰে বিয়পি পৰিছিল। তাৰ পিছত তেওঁ দুজন ব্যক্তি কুটু (টুটু) আৰু লম্বুক মাতিছিল আৰু লতিফক সিহঁতৰ লগত ডাক্তৰৰ ঘৰলৈ পঠিয়াই দিলে। ৬নং সাক্ষীয়ে য়ে উল্লেখ কৰিছে যে তেওঁ নিজৰ দোকান বন্ধ কৰি থাকোঁতে আফতাবে পুনৰ দাও লৈ উপস্থিত হৈ তেওঁক ভাবুকি দিছিল। আফতাবকো ভাবুকি দিওঁতে দুয়ো গুচি গ'ল। পিছদিনা ৰাতিপুৱা তেওঁ শুনিছিল যে আফতাব আৰু তেওঁৰ দলটোৱে লতিফক পুনৰ কাতিছিল আৰু গুৱাহাটীত চিকিৎসাধীন আৱস্থাত লতিফৰ মৃত্যু হৈছিল।

১৫) ৬ নং সাক্ষীৰ সাক্ষ্যৰ ওপৰত তীক্ষ্ণ দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিলে আমি দেখিবলৈ পাওঁ যে এই সাক্ষীয়ে আফতাব আৰু তেওঁৰ সহযোগীসকলে লতিফক কাটিছে বুলি স্পষ্টভাৱে কৈছে। তেওঁ লগতে উল্লেখ কৰিছে যে আফতাব আৰু তেওঁৰ সহযোগীসকলে তেওঁৰ দোকানৰ আগত সংঘটিত হোৱা এই ঘটনাৰ পিছত পুনৰ লতিফক কাটিছিল আৰু পিছদিনা পুৱা তেওঁ এই বিষয়ে গম পাইছিল। গতিকে, ৬ নং সাক্ষীয়ে প্ৰথমটো ঘটনাহে দেখিছিল কিন্তু দ্বিতীয়টো ঘটনা যিটোত মৃতকে অধিক জখম পাইছিল, সেইটো ঘটনা দেখা নাছিল। তদুপৰি এই সাক্ষীয়ে তেওঁৰ জেৰাত কয় যে ঘটনাৰ ৰাতি আন্ধাৰ আছিল আৰু তেওঁ লেম্প জ্বলাই দোকানত আছিল বুলি কৈছিল । এই সাক্ষীয়ে অৱশ্যে উল্লেখ কৰিছে যে তেওঁ প্ৰমোড নাথৰ দোকানৰ ওচৰত আফতাবে লতিফক আৰু এবাৰ ঘাপ মৰা দেখিছিল।

১৬) ৬ নং সাক্ষী শ্ৰী অংগদ ৰাজবংশী গুৱাহাটী মেডিকেল কলেজ হাস্পতাল আৰক্ষী চকীত এ এছ আই হিচাপে কৰ্মৰত আছিল আৰু তেওঁ আব্দুল লতিফৰ মৃতদেহৰ ওপৰত চুৰৎহাল কৰিছল আৰু তেওঁ প্ৰদৰ্শক-৪ চুৰৎহাল প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিছিল। এই সাক্ষীজনে কয় যে চুৰৎহাল কৰাৰ পিছত তেওঁ মৃতদেহটো মৰণোত্তৰ পৰীক্ষাৰ বাবে পঠিয়াইছিল।

১৭) ৮ নং সাক্ষী, শ্ৰী সাধন বৰমা মৃতকক চিনি পাইছিল আৰু তেওঁ উল্লেখ কৰে যে এই ঘটনাৰ দিনা তেওঁ নিজৰ দোকানলৈ ধন সংগ্ৰহ কৰিবলৈ গৈছিল আৰু উভতি

আহি থাকোতে তেওঁ প্ৰমোড নাথ (কুমুদ নাথ)ৰ চাহ দোকানত তেজৰে লুতুৰি-পুতুৰি হৈ আব্দুল লতিফক পৰি থকা দেখা পাইছিল। ৮ নং সাক্ষী য়ে এই কথাও উল্লেখ কৰিছে যে আহত লতিফে যেতিয়া চাহ দোকানত পৰি আছিল তেতিয়া আফতাবে তেওঁক কাটিছে বুলি চিঞৰি আছিল। এই সাক্ষীয়ে আৰক্ষীৰ আগত যি বক্তব্য দিছিল আৰু জেৰাৰ সময়টো সেই একে কথাকে কৈছিল।

১৮) ৯-নং সাক্ষী, শ্ৰী ৰতন চন্দ্ৰ সূত্ৰধৰ সেইখন বজাৰৰ আন এজন দোকানৰ মালিক আৰু তেওঁ আদালতত কয় যে ঘটনাৰ দিনা প্ৰায় ৭.৩০ বজাত তেওঁ ঘৰলৈ যোৱাৰ উদ্দেশ্যেৰে নিজৰ টেইলাৰিং দোকানখন বন্ধ কৰিছিল আৰু প্ৰায় ৪০ ফুট মান যোৱাৰ পিছত নৰহৰী নাথৰ দোকানত কিবা এটা ঘটিছিল।তাৰ পাছত তেও নৰহৰী নাথক কি হৈছে বুলি সুধিছিল । তেতিয়া কোনোবাই তেওক কলে যে, লতিফক আফতাবে কাটিলে। দেখা গৈছে যে ৯-নং সাক্ষীয়ে প্ৰথমটো কাণ্ডৰ কথা কৈছিল যিটো ৬-নং সাক্ষীৰ দোকানৰ আগত সংঘটিত হৈছিল, যেতিয়া আফতাবে মৃতকক আক্ৰমণ কৰিছিল।

১৯) ১০-নং সাক্ষী, মোছা. বদাৰুণ নেছা মৃতকৰ পত্নী। তাই সাক্ষ্য দিছিল যে বজাৰৰ কিছুমান মানুহ আহি তাইক কৈছিল যে ইন্টাজ, জাফুৰ, ছামছুল হক, আজয়, তাজিৰ, জাকিৰ আৰু তেৰাবে তেওঁৰ স্বামীক হত্যা কৰিছিল । তাৰ পিছত তাই গৈ দেখিলে যে তাইৰ স্বামী বজাৰৰ চাহ দোকানৰ ওচৰত পৰি আছে। তাই তাইৰ স্বামীক সোধাত তেওঁ কয় যে অভিযুক্ত ব্যক্তিসকলে তেওঁক আক্ৰমণ কৰিছে। ১০-নং সাক্ষীয়ে আৰু কয় যে তাইৰ স্বামীৰ বাওঁহাত কাটি পেলোৱা হৈছিল। তাৰ সোঁহাততো তাই জখম দেখিছিল।

২০) ১১-নং সাক্ষী (যাক ১২-নং সাক্ষী বুলি উল্লেখ কৰা হৈছিল) , ম. আব্দুল কাদিৰ আচলতে এজন চুৰৎহালৰ সাক্ষী। তেওঁৰ বক্তব্য আৰক্ষীয়ে ফৌজদাৰী কাৰ্য্যবিধিৰ ধাৰা ১৬১ অধীনত লিপিবদ্ধ কৰা নাছিল। কিন্তু আদালতত সাক্ষ্য দিয়াৰ সময়ত ১১-নং সাক্ষী য়ে উল্লেখ কৰিছে যে ঘটনা সংঘটিত হোৱাৰ দিনা তেওঁ লতিফক ইন্টাজৰ সৈতে যোৱা দেখিছিল।আফতাব উদ্দিন তেওঁলোকৰ পিছে পিছে গৈ আছিল। বজাৰত এটা চিঞৰ -বাখৰ শুনিছিল। কিছুসময়ৰ পাছত আফতাব , ইন্তাজ, জাফুৰ, ছামছুল হক, জাকিৰ, অজয়, তাজিম আৰু তেৰাবে লতিফক আক্ৰমণ কৰা

দেখিলে।তেওঁ দেখিলে আফতাবে লতিফক দাৰে আক্ৰমণ কৰে, ইন্তাজে ডেগাৰৰ সহায়ত আক্ৰমণ কৰে , জাফুৰে দাৰে আক্ৰমণ কৰে , ছামছুলে ডেগাৰেৰে আক্ৰমণ কৰে , জাকিৰে দাৰে আক্ৰমণ কৰে, আজাইয়ে দাৰে আক্ৰমণ কৰে, তাজিমে দাৰে আক্ৰমণ কৰে আৰু তেৰাবে দাৰে আক্ৰমণ কৰে। ১১-নং সাক্ষীয়ে উল্লেখ কৰিছে যে নিৰঞ্জনৰ চাহ দোকানৰ সন্মুখত এই ঘটনা সংঘটিত হৈছিল । সেই ঠাইত তেওঁ আব্দুল হক , আইনুদ্দিন, নাজিম উদ্দিন আদিক পাইছিল। সেই ব্যক্তিসকলে লতিফক লংকা চৰকাৰী চিকিৎসালয়লৈ লৈ যায়, তাৰ পিছত হোজাইৰ হাম হাস্পতাললৈ লৈ যায়, তাৰ পিছত নগাঁও অসামৰিক চিকিৎসালয়লৈ আৰু শেষত জি এম চি এইচলৈ লৈ যায়।বাটতে লতিফৰ মৃত্যু হয়। ১১-নং সাক্ষীয়ে উল্লেখ কৰিছে যে, তেও লতিফৰ মূৰৰ হাত আৰু পিঠিৰ ফালে জখম দেখা পাইছিল । জোৰৰ সময়ত এই সাক্ষীয়ে উল্লেখ কৰিছে যে এই ঘটনা সংঘটিত হৈছিল ৬-নং সাক্ষী ৰ চাহ দোকানৰ সন্মুখত। তেওঁ ঘটনাটো দেখা পোৱা নাছিল । ইন্টাজৰ লগত লতিফ যোৱা দেখা দুঘন্টাৰ পিছত তেওঁ বজাৰলৈ গৈছিল।

২১) ১১ -নং সাক্ষীৰ সাক্ষ্য পৰা দেখা যায় যে এই সাক্ষীয়ে প্ৰথমতে এই পৰিঘটনাটো দেখা বুলি দাবী কৰিছিল আৰু স্পষ্টভাৱে বৰ্ণনা দিছিল কোন কেইজন অভিযুক্তই মৃতকক কি কি অস্ত্ৰৰে আক্ৰমণ কৰিছিল। অৱশ্যে তেওঁ জেৰাৰ সময়ত তেওঁ এই পৰিঘটনা দেখাৰ কথা অস্বীকাৰ কৰিছে। ইয়াৰ উপৰিও এই সাক্ষীৰ বক্তব্য আৰক্ষীয়ে ফৌজদাৰী কাৰ্য্যবিধিৰ ১৬১ ধাৰাত লিপিবদ্ধ কৰা নাছিল আৰু সেয়েহে তেওঁৰ জানবন্দী প্ৰথমবাৰৰ বাবে আদালতত লিপিবদ্ধ কৰা হৈছিল।এই সাক্ষীৰ সাক্ষ্যও বস্তুগত বৈপৰীত্যৰে ভৰি আছে।সেই হিচাপে এই সাক্ষীৰ সাক্ষ্য একেবাৰেই নিৰ্ভৰযোগ্য নহয়।

২২) শ্ৰী অনন্ত নাৰায়ণ চৌধুৰী যি এই গোছৰৰ তদন্তকাৰী বিষয়া, তেওক ৫ নং সাক্ষী হিচাপে পৰীক্ষা কৰা হৈছিল। তদন্তকাৰী বিষয়াই এই গোচৰৰ তদন্ত সম্পূৰ্ণ কৰি অভিযুক্ত ব্যক্তিসকলক গ্ৰেপ্তাৰ কৰি জেলৰ জিম্মালৈ প্ৰেৰণ কৰা বুলি নিশ্চিত কৰিছে। তদন্তকাৰী বিষয়াই কৈছে যে তেওঁ অভিযুক্তৰ পৰা এখন "দা" জব্দ কৰি সেইখন পৰীক্ষাৰ বাবে এফ এছ এল লৈ পঠিয়াইছিল আৰু এফ এছ এলৰ ৰিপৰ্ত সংগ্ৰহ কৰিছিল। লগতে তেওঁ হোজাইৰ এছ ডি জে এম আদালতত সাক্ষী আব্দুল হকৰ

বক্তব্যও ফৌজদাৰী কাৰ্য্য বিধিৰ ১৬৪ ধাৰাত ৰেকৰ্ড কৰোৱায় ।অৱশেষত তদন্ত সম্পূৰ্ণ কৰি তেওঁ অভিযুক্ত ব্যক্তিসকলৰ বিৰুদ্ধে অভিযোগনামা (প্ৰদৰ্শক-৯) দাখিল কৰিছিল।

২৩) জেৰাৰ সময়ত তদন্তকাৰী বিষয়াই তেখেতে নিশ্চিত কৰিছে যে তেওঁ সোধাত ৪- নং সাক্ষী ফাজাৰ আলী ওৰফে লম্বুৱে, কোৱা নাছিল যে সোধাৰ সময়ত লতিফে কৈছিল যে আফতাবে তেওঁক আক্ৰমণ কৰিছিল; ৫- নং সাক্ষী ছাৰাফাত আলীয়ে তেওঁৰ সাক্ষ্যত ফাজাৰৰ নাম উল্লেখ কৰা নাই; ৬-নং সাক্ষী নৰাহৰী নাথে আৰক্ষীৰ আগত কোৱা নাছিল যে তেওঁ পিছদিনা শুনিছিল যে আফতাব আৰু তেওঁৰ দলটোৱে লতিফক পুনৰ আক্ৰমণ ৰিছিল ; ৬-নং সাক্ষীয়ে তেওঁৰ আৰক্ষীৰ আগত দিয়া বিবৃতিত উল্লেখ কৰা নাছিল যে তেওঁ টুটুমিয়া আৰু লেম্বুক লতিফক চিকিৎসকৰ ওচৰলৈ লৈ যাবলৈ কৈছিল ; ৬-নং সাক্ষীয়ে আৰক্ষীৰ আগত কোৱা নাছিল যে যেতিয়া লতিফ প্ৰমোডৰ দোকানৰ ওচৰত পৰিল , আফতাবে পুনৰ তেওঁক আক্ৰমণ কৰিছিল; যে আফতাবে হাতত দাও লৈ আছিল আৰু দাৰে তেওঁ লতিফৰ কান্ধত আক্ৰমণ কৰিছিল আৰু লতিফ তললৈ পৰি প্ৰমোড নাথৰ দোকানলৈ খোজ কাঢ়ি গৈছিল। তদন্তকাৰী বিষয়া (১৫-নং সাক্ষী)-য়ে আৰু কয় যে ৬ - নং সাক্ষীয়ে তেওঁৰ আৰক্ষীৰ বিবৃতিত আফতাবক জড়িত কৰা নাছিল আৰু তেওঁ লগতে উল্লেখ কৰা নাই যে আফতাবে লতিফৰ কান্ধত দাৰে আক্ৰমণ কৰিছিল।

২৪) ১৫-নং সাক্ষীয়ে এইটোও নিশ্চিত কৰিছিল যে আব্দুল কাদিৰৰ (১১-নং সাক্ষী) বক্তব্য আৰক্ষীয়ে লিপিবদ্ধ কৰা নাছিল আৰু গোচৰ পঞ্জীত কোনো কথা নাই যিয়ে দেখুৱাব পাৰে যে ১১ -নং সাক্ষী (১2-নং সাক্ষী)য়ে পূৰ্বে আৰক্ষীৰ আগত বক্তব্য কোনো বক্তব্য দিছিল যে তেওঁ এই পৰিঘটনা বা লতিফৰ ওপৰত হোৱা আক্ৰমণ দেখিছিল। ১৫-নং সাক্ষীয়ে এইটোও উল্লেখ কৰিছে যে এফ এছ এলৰ প্ৰতিবেদনত দা খনত তেজৰ উপস্থিতিৰ সন্দৰ্ভত নেতিবাচক তথ্য পোৱা গৈছে।

২৫) ১৩ -নং সাক্ষীয়ে (১২-নং সাক্ষী বুলি উল্লেখ কৰা হৈছে) , ডাঃ মনালিছা চৌধুৰীয়ে কৈছে যে ২২.০৮.২০০৮ তাৰিখে তেওঁ এখন নাল বিহীন মামৰে ধৰা দা পাইছিল য'ত মানুহৰ তেজৰ দাগ থকা বুলি সন্দেহ কৰা হৈছিল আৰু পৰীক্ষাৰ সময়ত ই তেজৰ পৰীক্ষাৰ বাবে ঋণাত্মক ফলাফল দিছিল।

২৬)১৬-নং সাক্ষী(১৭- নং সাক্ষী বুলি উল্লেখ কৰা হৈছে), ডাঃ দিপক কুমাৰ দাস, ১৪.০৭.২০০৭ তাৰিখে, গুৱাহাটী চিকিৎসা মহাবিদ্যালয় হাস্পতালত কৰ্তব্যৰত চিকিৎসা বিষয়া আছিল আৰু তওঁ মৃতক আব্দুল লতিফৰ মৃতদেহৰ মৰণোত্তৰ পৰীক্ষা কৰিছিল। মৰণোত্তৰ পৰীক্ষাৰ প্ৰতিবেদন অনুসৰি,মৃতদেহত তলত দিয়া আঘাত পোৱা গৈছে:-

"১. ডিঙিৰ ওপৰৰ অংশত এটা কটা ঘা, বাওঁ কাণৰ সন্মুখৰ অংশৰ পৰা আৰম্ভ হৈ কাণৰ পিছফালে ১২ চে.মি.লৈকে (বাওঁফালে) বিস্তৃত হৈ থকা৷ আকাৰ ১৬ x ৩ x ১.৫ চে.মি., ছালৰ পেশীৰ স্নায়ু আৰু নাড়ী কাট যোৱা৷

২) মুখৰ ওপৰৰ অংশৰ ওপৰত থকা এটা কটা ঘাঁ বাওঁফালৰ পৰা ১ চে.মি. পাৰ্শ্বীয়ৰ পৰা বাওঁ চকুৰ বাহিৰৰ কেন্থাছলৈকে পশ্চাদ-অনুভূমিকভাৱে থকা। আকাৰ ৭ x ১.৫ x ১চে.মি. ছালৰ পেশীৰ স্নায়ু আৰু নাড়ী কাট যোৱা৷

৩) মুখৰ সোঁফালে থকা এটা কটা ঘা সোঁ ট্ৰেগাছৰ সন্মুখত ৩ চে.মি.

আকাৰ ১০ x ৩চে.মি. x হাড়ৰ গভীৰতা।

৪) এটা কটা ঘাঁ, সোঁ কাণৰ ৪ চে.মি. ওপৰত। আকাৰ ১০ x ৩চে.মি. x হাড়ৰ গভীৰতা।

৫) সোঁ কাণৰ ওপৰ সীমাৰ পৰা ৭ চে.মি.ৰ এটা কটা ঘা ।

আকাৰ ৭ x ১চে.মি. x হাড়ৰ গভীৰতা।

৬) ওপৰৰ ওঁঠৰ ওপৰত এটা ছিদ্ৰযুক্ত ঘা৷ আকাৰ ৪ x ১ x ০.৫ চে.মি.

৭) তলৰ পেটৰ পিছফালৰ ওপৰত ১৪চে.মি.ৰ এটা কটা ঘাঁ ।

আকাৰ ৪ x ১ x ১চে.মি.

৮) বাওঁ কিলাকুতিৰ ওপৰত এটা এটা কটা ঘাঁ৷ আকাৰ ৪ x ১ x ০.৫চে.মি.

৯) পষ্টেৰিঅ’-লেটাৰেল এস্পেক্টৰ আগৰ বাহুৰ মাজৰ গজৰ ওপৰত উপস্থিত থকা এটা কটা ঘা। আকাৰ ৮ x ৪ x ১চে.মি.

১০) সোঁফালৰ আগবাহুৰ পিছফালৰ দিশত থকা এটা কটা ঘাঁ

আকাৰ ৫ x ২ x ১চে.মি.

১১) বাওঁফালৰ আগবাহু আৰু হাতৰ তলৰ ১/৩ অংশত এটা কটা ঘা (তলৰ আগবাহু আৰু হাতৰ অংশ নোহোৱা) বাওঁহাতৰ সৰু আঙুলি আৰু হাতৰ পাৰ্শ্বীয় দিশহে আছে। আগবাহু আৰু হাতৰ দুয়োটাৰে হাড় কাটি যোৱা।

১২) সোঁ আগবাহুৰ তলৰ ১/৩ অংশত এটা কটা ঘাঁ।

ছালৰ পেশী আৰু আগবাহুৰ দুয়োটা হাড় কাটি যোৱা। মৃতকৰ গাত কেৱল ছাল আৰু পেশীৰ অলপ অংশ লাগি আছে ।

আকাৰ ১১ x ৩ x ৩চে.মি.

১৩) সোঁ আঁঠুত এটা কটা ঘা আছে।

আকাৰ ১০ x ৪ x ১চে.মি.

১৪) ভৰিৰ পাৰ্শ্বীয় দিশৰ ওপৰৰ অংশত এটা কটা ঘা আছে।

আকাৰ ৯ x ২ x ২চে.মি.

১৫) বাওঁ আঁঠুত এটা কটা ঘা আছে।

আকাৰ ৭ x ১ x ১চে.মি.

১৬) বাওঁ উৰুৰ তৃতীয়াংশৰ ওপৰত এটা ঘৰ্ষণ হৈ হোৱা ঘা আছে।

আকাৰ ১০ x ৫ চে.মি.।”

২৭) চিকিৎসকে (১৬ -নং সাক্ষী) মতামত দিছে যে মৃত্যুৰ কাৰণ হল শ্বক আৰু আঘাতৰ ফলত হোৱা ৰক্তক্ষৰণ। আঘাতবোৰ হৈছে মৃত্যুৰ আগতে গধুৰ চোকা অস্ত্ৰৰে কৰা আঘাত যি বোৰ মাৰাত্মক।

২৮) ১৪,-নং সাক্ষী শ্ৰী অনাদি দাস ১২.০৭.২০০৭ তাৰিখে কাকী থানাৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত বিষয়া হিচাপে কৰ্মৰত আছিল। তেওঁ ঘটনাৰ খবৰ পাই ১২.০৭.২০০৭ তাৰিখৰ জি.ডি.এণ্ট্ৰি নং ১৮৩ ৰুজো কৰিছিল।১৪,-নং সাক্ষীয়ে আৰু উল্লেখ কৰিছে যে জি ডি এণ্ট্ৰি কৰাৰ পিছত তেওঁ এছ আই দিলীপ কুমাৰ বৰাক ঘটনাস্থলীলৈ পঠিয়াইছিল যিয়ে গোচৰটোৰ তদন্ত কৰিছিল।

২৯) নথীত উপলব্ধ সমলসমূহ চালি-জাৰি চাই আমি দেখো যে ঘটনাৰ দিনা ভুক্তভোগীজনক সন্ধিয়া সময়ত ইন্টাজ নামৰ এজন ব্যক্তিৰ দ্বাৰা অৰ্থাৎ আপীলকাৰী নং ২ দ্বাৰা কাকী বজাৰলৈ লৈ যোৱা হৈছিল । বজাৰত উপস্থিত হোৱাৰ পিছত ভুক্তভোগীজনক চোকা অস্ত্ৰৰে আক্ৰমণ কৰা হয় যাৰ ফলত তেওঁৰ শৰীৰত একাধিক গুৰুতৰ আঘাতপ্ৰাপ্ত হয় যাৰ বাবে শেষত তেওঁৰ মৃত্যু হয়। চিকিৎসাৰ প্ৰমাণেও এই কথাটো স্পষ্টভাৱে প্ৰতিষ্ঠা কৰে যে মৃত ব্যক্তিজনক হত্যা কৰা হৈছিল । অৱশ্যে আপীলত উত্থাপিত হ'ব পৰা প্ৰশ্নটো হ'ল যে, গোছৰীয়া পক্ষই ঘটনাৰ ক্ৰম প্ৰমাণ কৰেণে যাতে দুয়োজন আপীলকাৰীৰ বিৰুদ্ধে উত্থাপিত অভিযোগ যুক্তিসংগত সন্দেহৰ বাহিৰত প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পৰা যায়।

৩০) সাক্ষী নং- ১,৫,৬ আৰু ১১ য়ে উত্থাপন কৰা প্ৰমাণসমূহৰ সযতনে পৰীক্ষা কৰিলে আমি দেখিবলৈ পাওঁ যে তেওঁলোকৰ সাক্ষ্যত গুৰুতৰ বৈপৰীত্য আছে , যিবোৰ তলত দিয়া ধৰণে চমুকৈ লক্ষ্য কৰিব পাৰি :

(ক)সাক্ষী নং- ১ য়ে সাক্ষ দিছিল যে বজাৰত চিঞৰ -বাথৰ শুনি তেওঁ ঘনাস্থলীলৈ গৈছিল আৰু তেওঁ অভিযুক্ত ব্যক্তি ইন্টাজ, আফতাব, ছামছুল, জাকিৰ, জোহুৰ আৰু আজাদে তেওঁৰ ভাতৃ লতিফক নিৰঞ্জন পালৰ চাহ দোকানৰ সন্মুখৰ মাটিত পেলাই দা আৰু ডেগাৰেৰে আক্ৰমণ কৰি থকা দেখিছিল । কিন্তু এজাহাৰত ১ নং সাক্ষীয়ে উল্লেখ কৰিছে যে বজাৰত মানুহৰ চিঞৰ-বাথৰ শুনি তেওঁ নিজৰ সংগীসকলৰ সৈতে বজাৰলৈ গৈ চিঞিৰিছিল।

তেতিয়া অভিযুক্তসকল বজাৰৰ পৰা পলাই যায়। যদি সেয়াই হয়, তেন্তে এইটো স্পষ্ট যে ১ নং সাক্ষীয়ে এই ঘটনাৰ পিছতহে বজাৰত উপস্থিত হৈছিল আৰু তেওঁ আদালতৰ সন্মুখত কোৱাৰ দৰে, তেওঁ এই ঘটনা দেখা নাছিল। ওপৰত উল্লেখ কৰা বৈপৰীত্যটোৰে এই কথাটোৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি যথেষ্ট তাৎপৰ্য লাভ কৰিছে যে এই গোচৰৰ এফ.আই.আৰ. ঘটনাতো হৈ যোৱাৰ তৃতীয় দিনটোত দাখিল কৰা হৈছিল আৰু এফ.আই.আৰ দিয়া পলম হোৱাৰ কোনো সঠিক কাৰণ উল্লেখ কৰা নাই।

(খ) ৫ নং সাক্ষীয়ে তেওঁৰ জবানবন্দীত কৈছিল যে তেওঁ চিঞৰ -বাখৰ শুনিছিল আৰু ওচৰলৈ গৈ তেওঁ দেখিছিল যে লতিফ মাটিত পৰি আছে। সেই সময়ত লতিফে আফতাব আৰু আন লোকে তেওঁক আক্ৰমণ কৰা বুলি কৈ তেওঁক বচাবলৈ কৈছিল। অৱশ্যে এই সাক্ষীয়ে ফৌজদাৰী কাৰ্য্য বিধিৰ ১৬১ ধাৰাত আৰক্ষীয়ে লিপিবদ্ধ কৰা জবনবন্দীত তেনেকৈ কোৱা নাছিল।

(গ)৬ নং সাক্ষী নৰহাৰী নাথে কৈছিল যে তেওঁ আফতাবে লতিফৰ কান্ধত দাৰে এটা ঘাপ মৰা দেখিছিল কিন্তু ফৌজদাৰী কাৰ্য্য বিধিৰ ১৬১ ধাৰাত লিপিবদ্ধ কৰা জবনবন্দীত তেওঁ উল্লেখ কৰিছিল যে আন্ধাৰৰ বাবে এই কাণ্ড সংঘটিত কৰা ব্যক্তিজনক তেওঁ চিনিব পৰা নাছিল কিন্তু তেওঁ শুনিছিল যে তেওঁ হল তেওঁলোকৰ গাঁৱৰ আকিলুৰৰ পুত্ৰ।

(ঘ)১১-নং সাক্ষী ৰ সাক্ষ্যৰ ক্ষেত্ৰত যিমানদূৰলৈকে সম্ভৱ প্ৰথমবাৰৰ বাবে আদালতৰ সন্মুখত একেথিনি সাক্ষ্য দিলে কোনো বিশ্বাসযোগ্যতা নাথাকিব।

৩১) **সুনীল কুমাৰ সম্ভুদয়াল গুপ্তা (ড°) আৰু অন্যান্য** (উপৰোক্ত) গোচৰত উষ্চতম ন্যায়ালয়ে লক্ষ্য কৰিছে যে যদি অভিযোগকাৰীয়ে এফ.আই.আৰ. বা ফৌজদাৰী কাৰ্য্য বিধিৰ ১৬১ ধাৰাত লিপিবদ্ধ কৰা জবনবন্দীত কিছুমান তথ্য প্ৰকাশ কৰা নাই যদিও আদালতৰ সন্মুখত প্ৰথমবাৰৰ বাবে বিচাৰৰ সংক্ৰান্তে আহে, তেন্তে এনে সাক্ষ্যৰ বিশ্বাসযোগ্যতাৰ অভাৱ আছিল আৰু ই বাতিল যোগ্য । ওপৰৰ কথাখিনিৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি ১১-নং সাক্ষীৰ সাক্ষ্য বাতিল যোগ্য।

৩২) আমি লক্ষ্য কৰিছো যে ওপৰত লক্ষ্য কৰা ধৰণে বৈপৰীত্যবোৰো তদন্তকাৰী বিষয়াই তেওঁৰ জেৰাৰ সময়ত দেখুৱাইছে। গোচৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষীসকলৰ জবানবন্দীত থকা বৈপৰীত্যসমূহৰ ভিতৰত আটাইতকৈ উল্লেখযোগ্য বৈপৰীত্যসমূহ আছে সাক্ষী নং-৫ আৰু ৬ৰ সাক্ষ্যত যিবোৰৰ কিছুমান বিশদভাৱে আলোচনা কৰা হল । আমাৰ মতে, সেইবোৰ বস্তুগত বৈপৰীত্য আৰু সেয়েহে , বিচাত গোচৰৰ গুৰুত্ব হ্ৰাস কৰিব।ইয়াত মন কৰিবলগীয়া যে সাক্ষীয়ে ইংগিত দিছিল যে নিৰঞ্জন পালৰ চাহ দোকানৰ আগত এই ঘটনা সংঘটিত হৈছিল, যি সেই সময়ত তাত উপস্থিত আছিল।যদি তেনেকুৱা হয়, তেন্তে নিৰঞ্জন পাল বা তেওঁৰ কৰ্মচাৰীসকল হ ’ব এই পৰিঘটনাৰ স্বাভাৱিক প্ৰত্যক্ষ সাক্ষী।কিন্তু নিৰঞ্জন পাল বা তেওঁৰ চাহ দোকানত ঘটনাৰ সময়ত উপস্থিত থকা কোনো ব্যক্তিক সাক্ষী হিচাপে পৰীক্ষা কৰা হোৱা নাছিল আৰু তেনে নকৰাৰ কাৰণো নথীৰ পৰা বুজিব পৰা হোৱা নাই।

৩৩) মৰণোত্তৰ পৰীক্ষাৰ প্ৰতিবেদনত দেখা গৈছে যে মৃতদেহটোত ১৬ টামান দ ঘা আছে। ৬ নং সাক্ষীয়ে আফতাবে লতিফৰ ওপৰত মাত্ৰ দুবাৰ ঘাপ মৰাৰ কথাহে উল্লেখ কৰিছিল, যেতিয়া লতিফে তাৰ নিজৰ দোকানৰ পৰা তামোল নিব আহিছিল। সেয়ে এইটো স্পষ্ট হৈ পৰিছে যে ৬ নং সাক্ষীয়ে সমগ্ৰ ঘটনাটো দেখা নাছিল । সাক্ষী নং-৬ আৰু ৪ ৰ সাক্ষ্য আৰু তদন্তকাৰী বিষয়াই প্ৰস্তুত কৰা ঘটনাস্থলীৰ মানচিত্ৰৰ পৰা দেখা গৈছে যে ঘটনাৰ দিনা ভুক্তভোগী লতিফক দুটা ভিন্ন ঠাইত আক্ৰমণ কৰা হৈছিল – প্ৰথমে ৬ নং সাক্ষীৰ পান দোকানত আৰু তাৰ পিছত প্ৰমোড নাথৰ চাহ দোকানৰ সন্মুখত। অৰ্থাৎ কাকী বজাৰৰ ভিতৰৰ দুটা ভিন্ন স্থানত আক্ৰমণকাৰীয়ে মৃত লোকজনক আক্ৰমণ কৰে। কিন্তু উক্ত তথ্য এফ.আই.আৰ.ত উল্লেখ নাই আৰু তদন্তকাৰী বিষয়াইও তেনেকৈয়ে তেনেকৈ গোচৰ পঞ্জীত লিপিবদ্ধ কৰিছে।আচলতে দুৰ্বৃত্তই দুবাৰকৈ আক্ৰমণ কৰা বুলি কোনো প্ৰমাণ নথীত নাই।

যিয়েই নহওক , আঘাতৰ প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি মৰণোত্তৰ পৰীক্ষাৰ প্ৰতিবেদন প্ৰদৰ্শক-৭ আৰু ৬ নং সাক্ষীৰ সাক্ষ্যত উল্লেখ কৰা অনুসৰি , ভুক্তভোগীয়ে দ্বিতীয়টো আক্ৰমণত একাধিক মাৰাত্মক আঘাত পোৱাটো স্পষ্ট যিটো আপাত দৃষ্টিত প্ৰমোড নাথৰ চাহ দোকানৰ সন্মুখত সংঘটিত হৈছিল।

৩৪) সাক্ষী নং-৬ আৰু ৮ৰ সাক্ষ্যৰ পৰা এইটোও দেখা যায় যে ৬ নং সাক্ষীৰ দোকানত প্ৰথমবাৰ আক্ৰমণ কৰাৰ পিছত ভুক্তভোগীজন গৈ প্ৰমোড নাথৰ চাহ দোকানৰ ওচৰত পৰি গৈছিল য 'ত আক্ৰমণকাৰীসকলে তেওঁক পুনৰ আক্ৰমণ কৰিছিল।অৱশ্যে প্ৰমোড নাথকো গোচৰীয়া পক্ষই সাক্ষী হিচাপে পৰীক্ষা কৰা নাই।

৩৫) যদিও সাক্ষী নং-১০ য়ে কৈছিল যে তাই বজাৰলৈ গৈছিল আৰু যেতিয়া তাই তাইৰ স্বামীক সুধিছিল তেতিয়া তেওঁ তাইক কৈছিল যে অভিযুক্ত ব্যক্তিসকলে তেওঁক আক্ৰমণ কৰিছিল, তথাপিও এই সাক্ষীয়ে তদন্তকাৰী বিষয়াই তাইৰ জবানবন্দী লিপিবদ্ধ কৰোতে এইদৰে কোৱা নাছিল।

৩৬) ওপৰৰ পৰা দেখা যায় যে গোচৰীয়া পক্ষৰ সাক্ষীসকলৰ সাক্ষ্যত উন্নতি , বাদ পৰা আৰু সজ্জা কৰা হৈছে।কিন্তু মনত ৰাখিব লাগিব যে কেৱল সাক্ষীসকলৰ সাক্ষ্যত কিছু অমিল, অতিৰঞ্জিত বা সজ্জা থকাৰ বাবেই তেওঁলোকৰ প্ৰমাণ সম্পূৰ্ণৰূপে নুই কৰাৰ প্ৰয়োজন **নাই।(১৯৯৯) ৯ এছচিচি ৫২৫ত** ৰিপ'ৰ্ট কৰা **লীলা ৰাম বনাম হাৰিয়ানা ৰাজ্যৰ** গোচৰত উচ্চতম ন্যায়ালয়ে লক্ষ্য কৰিছে যে এনে এজন সাক্ষীৰ সন্মুখীন হোৱাটো প্ৰায়েই নহয় , যাৰ প্ৰমাণত কোনো অতিৰঞ্জিত বা সজ্জা নাথাকে কিন্তু আদালতে শস্যৰ পৰা থাদটো ছালনী মাৰিব পাৰে আৰু সাক্ষীসকলৰ সাক্ষ্যৰ পৰা সত্য বিচাৰি উলিয়াব।

৩৭) **সুবল ঘোঁৰাই বনাম ষ্টেট অৱ ডব্লিউ.বি. ৪ এছ চি চি ৬০৭** ত ৰিপৰ্ট কৰা হৈছে যে কেতিয়াবা সাক্ষীয়ে অতিৰঞ্জিত কৰে কিন্তু এনে সাক্ষীৰ প্ৰমাণ সজ্জাৰ বাবে পেলাই দিয়াৰ প্ৰয়োজন নাই যদিহে ইয়াক নথীত থকা অন্য প্ৰমাণৰ দ্বাৰা প্ৰতিষ্ঠিত সামগ্ৰীৰ ওপৰত সমৰ্থন কৰা হয়।

৩৮) বৰ্তমানৰ গোচৰটোত ওপৰত উল্লেখ কৰা অনুসৰি চাৰিজন সাক্ষীয়ে অৰ্থাৎ সাক্ষী নং-৪, ৫, ৮ আৰু ১০ য়ে আদালতৰ সন্মুখত কৈছে যে মৃতকে তেওঁলোকক কৈছিল যে সেইজন আফতাব অৰ্থাৎ আপীলকৰী নং ১ আছিল যি জনে তেওঁক আক্ৰমণ কৰিছিল। ৬ নং সাক্ষীক বিৰোধী সাক্ষী হিচাপে ঘোষণা কৰা হৈছিল।কিন্তু **(২০১১) ২ এছচিচি ৩৬** চনত ৰিপ'ৰ্ট কৰা **হিমাংছু বনাম ৰাজ্য (দিল্লীৰ এনচিটি)** ৰ ক্ষেত্ৰত **(২০১৬) ১০ এছচিচি ৫০৬ত** ৰিপ'ৰ্ট কৰা **ৰাজা আৰু অন্যান্য বনাম কৰ্ণাটক**

ৰাজ্যৰ ক্ষেত্ৰত বিৰোধী সাক্ষী সাক্ষ্য গ্ৰহণযোগ্য হৈয়েই থাকে আৰু আদালতে ইয়াৰ নিৰ্ভৰযোগ্য বুলি বিবেচিত অংশটোৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব পাৰে আৰু যিটো নথীত উপলব্ধ অন্যান্য নিৰ্ভৰযোগ্য প্ৰমাণৰ দ্বাৰা যথাযথভাৱে সমৰ্থিত।৪ নং সাক্ষীয়ে কোৱা মৃত ব্যক্তিজনে আফতাবে তেওঁক আক্ৰমণ কৰা বুলি কোৱা কথাটো একে মাতেৰে কোৱা সাক্ষী নং-৫ আৰু ১০ জনৰ সাক্ষ্যৰ পৰা যথাযথ সমৰ্থন পাইছে।৮-নং সাক্ষী এজন স্বতন্ত্ৰ সাক্ষী আৰু তেওঁও আঘাতপ্ৰাপ্ত লতিফে আফতাবে তেওঁক কাটিলে বুলি চিঞৰি থকা শুনিছিল বুলি স্পষ্টভাৱে কৈছিল ।৬-নং সাক্ষী ৰ সাক্ষ্যই দেখুৱাইছে যে আফতাব লতিফৰ আক্ৰমণকাৰী আছিল।ছয়জন গোছীয়া পক্ষৰ সাক্ষীয়ে লতিফৰ হত্যাকাণ্ডত আফতাবক জড়িত কৰিছে ।এই সাক্ষীসকলৰ আফতাবৰ সৈতে কোনো শত্ৰুতা আছিল বুলি কোনো প্ৰমাণ নাই।যদিও এই সাক্ষীসকলৰ সাক্ষ্যত ওপৰত লক্ষ্য কৰা ধৰণে বাদ পৰিলেও, সজ্ঞা থাকিলেও আৰু বৈপৰীত্য থাকিলেও, আমি সেই সাক্ষ্য বাতিল কৰাৰ কোনো বাধ্যতামূলক কাৰণ বিচাৰি নাপাওঁ যিহেতু এই সাক্ষীসকলে উত্থাপন কৰা প্ৰমাণসমূহ আফতাবৰ সহযোগিতাৰ সৈতে জড়িত আৰু তেওঁলোকৰ প্ৰমাণে ইজনে সিজনৰ প্ৰমাণৰ পৰা সমৰ্থন পায় লগতে নথীত উপলব্ধ অন্যান্য প্ৰমাণসমূহো ।

৩৯) মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া জবানবন্দীক আদালতে কেনেদৰে তদাৰক কৰিব লাগে সেই প্ৰশ্নটোৰ সৈতে মোকাবিলা কৰি , উচ্চতম ন্যায়ালয়ে **(২০১৫)৪ এছচিচি ৭৪৯ত** ৰিপৰ্ট কৰা **বিজয় পাল বনাম ৰাজ্য (দিল্লীৰ এন চি টি চৰকাৰ)** গোচৰত তলত দিয়া পৰ্যবেক্ষণসমূহ কৰিছে :

“১৭. আপীলকাৰীৰ বিদ্বান অধিবক্তাই দাখিল কৰিছে যে মৌখিক মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া জবানবন্দীত আভ্যন্তৰীণ সত্যৰ অভাৱ আৰু ই গ্ৰহণ যোগ্য নহয়। এই সন্ধিক্ষণত আমি উল্লেখ কৰাটো উপযুক্ত বুলি ভাবো যে কিছুমান কৰ্তৃপক্ষই মৌখিক মৃত্যুৰ ঘোষণা কেনেকৈ পৰীক্ষা কৰিব লাগে।

১৮) লক্ষ্মণ বনাম মহাৰাষ্ট্ৰ ৰাজ্যৰ গোচৰত সংবিধান বিচাৰপীঠে এইদৰে ৰায় দিছে:

“ মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া জবানবন্দীৰ গ্ৰহণযোগ্যতাৰ সন্দৰ্ভত ন্যায়িক তত্বটো হ’ল যে এনে ঘোষণা চৰম পৰ্যায়ত দিয়া হয় , যেতিয়া কোনো ব্যক্তি মৃত্যুৰ বিন্দুত থাকে আৰু যেতিয়া এই পৃথিৱীৰ প্ৰতিটো আশা নোহোৱা হৈ যায় , যেতিয়া মিছাৰ প্ৰতিটো উদ্দেশ্য নিস্তব্ধ হৈ পৰে , আৰু মানুহজনক আটাইতকৈ শক্তিশালী বিবেচনাই কেৱল সত্য কথা ক ’বলৈ প্ৰৰোচিত কৰে।একেদৰেই, এই ধৰণৰ প্ৰমাণৰ গুৰুত্ব বিবেচনা কৰাত অতি সাৱধানতা অৱলম্বন কৰিব লাগিব কাৰণ ইয়াত সত্যতাৰ অস্তিত্বক প্ৰভাৱিত কৰিব পৰা বহুতো পৰিস্থিতি আছে। মৃত্যুশয্যাত থকা এজন মানুহৰ পৰিস্থিতি ইমানেই গম্ভীৰ আৰু নিশ্চিন্ত , যে সেইটোৱেই আইনমতে তেওঁৰ বক্তব্যৰ সত্যতাক মানি লোৱাৰ কাৰণ। এই কাৰণেই শপত আৰু জেৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা বাদ দিয়া হৈছে। যিহেতু অভিযুক্তৰ কোনো জেৰা কৰা ক্ষমতা নাই, সেয়েহে আদালতে জোৰ দি কয় যে মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া জবানবন্দীটো এনেকুৱা প্ৰকৃতিৰ হ’ব লাগে যাতে ইয়াৰ সত্যতা আৰু শুদ্ধতাৰ ওপৰত আদালতৰ সম্পূৰ্ণ আস্থা জাগে । আদালতে অৱশ্যে সদায় সতৰ্ক হৈ থাকিব লাগিব যে মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া জবানবন্দীটো যাতে বেলেগে শিকাই দিয়া বা জবানবন্দী দি থাকোতে আগে আগে কৈ যোৱা বা কল্পনিক সৃষ্টি নহয়। আদালতে এইটোও বিচাৰ কৰিব লাগিব যে মৃতজন সুস্থ মানসিক অৱস্থাত আছিল আৰু আক্ৰমণকাৰীক পৰ্যবেক্ষণ আৰু চিনাক্ত কৰাৰ সুযোগ পাইছিল। গতিকে, সাধাৰণতে, আদালতে মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া জবানবন্দী দিওতে, মৃতক সুস্থ মানসিক অৱস্থাত আছিল নে নাই সেইটো সন্তুষ্ট কৰিবলৈ চিকিৎসকৰ মতামত চায়। কিন্তু এনে পৰিস্থিতিত য’ত প্ৰত্যক্ষদৰ্শীয়ে উল্লেখ কৰিছে যে মৃত ব্যক্তিজন মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া জবানবন্দী দিওতে, মৃতক সুস্থ আৰু সচেতন মানসিক অৱস্থাত আছিল তেনে ক্ষেত্ৰত, চিকিৎসকৰ মতামতে প্ৰাধান্য নাপাব , নতুবা এইটোও ক ’ব নোৱাৰি যে যিহেতু মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া জবানবন্দীত মৃতক সুস্থ আৰু সচেতন মানসিক অৱস্থাত থকা কোনো চিকিৎসকৰ প্ৰমাণপত্ৰ নাই , গতিকে মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া জবানবন্দীটো গ্ৰহণযোগ্য নহয়। মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া জবানবন্দী মৌখিক বা লিখিতভাৱে হ’ব পাৰে আৰু যিকোনো যোগাযোগৰ মাধ্যমত শব্দৰে হওক বা

চিন বা অন্য কোনো ধৰণৰ হওক যদিহে সেই ইংগিত ইতিবাচক আৰু নিশ্চিত হয়। ”

১৯) পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা ৰায়দানটোৱে একেবাৰে স্পষ্ট কৰি দিয়ে যে মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া জবানবন্দী মৌখিক বা লিখিতভাৱে হ’ব পাৰে আৰু শব্দৰে হওক বা চিন বা অন্য কোনো ধৰণে যোগাযোগৰ যিকোনো পৰ্যাপ্ত পদ্ধতি যথেষ্ট হ ’ব, যদিহে এই যোগাযোগ ইতিবাচক আৰু নিশ্চিত হয়। মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া জবানবন্দীক যান্ত্ৰিকভাৱে নিৰ্ভৰ কৰিব নোৱাৰি বুলি প্ৰস্তাৱটোৰ ওপৰত কোনো ধৰণৰ অপ্ৰয়োজনীয় প্ৰশ্ন কৰিব নোৱাৰে। আচলতে মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া জবানবন্দী স্বেচ্ছামূলক, সত্য আৰু সচেতন মনৰ অৱস্থাত নিৰ্মিত আৰু ইয়াৰ উপৰিও ই কোনো প্ৰভাৱহীন হয় নে নহয় সেইটো পৰীক্ষা কৰা দায়িত্ব আদালতৰ।

২০) এই সন্ধিক্ষণত আমি বাবুলাল বনাম ষ্টেট অৱ এম.পি. য 'ত মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া জবানবন্দীৰ মূল্য উল্লেখ কৰা হৈছে:-

> “৭. ... এজন ব্যক্তি যি অলপ পিছতে মৃত্যু হব, আনকি এই পৃথিৱীত চলি থকাৰ ছাঁও কাৰ্যতঃ অস্তিত্বহীন, তেওঁৰ বাবে মিছাৰ প্ৰতিটো উদ্দেশ্য নিঃশেষ হৈ যায়। আতাইতকৈ শক্তিশালী নৈতিক কাৰণত মনটো পৰিৱৰ্তিন হৈ পৰে কেৱল সত্য কথা ক ’বলৈ। মৃত্যুমুখত পৰা ব্যক্তি এজনে মিছা কোৱা বা নিৰীহ ব্যক্তিক জড়িত কৰিব পৰাকৈ গোচৰ ৰচনা কৰাৰ সম্ভাৱনা নাথাকে কাৰণ মৃত্যুমুখত পৰা ব্যক্তিৰ কথাৰ লগত মহান গম্ভীৰতা আৰু পবিত্ৰতা জড়িত হৈ থাকে।এই নীতি-নিয়মটো হ ’ল “এজন মানুহে মুখত মিছা কথা লৈ নিজৰ সৃষ্টিকৰ্তাক লগ নকৰে” (নেমো মৰিটুৰাছ প্ৰেছুমিটাৰ মেন্টৰি)।মেথিউ আৰ্নল্ডে কৈছিল, “সত্য মৃত্যুমুখত পৰা মানুহৰ ওঁঠত বহি থাকে ”। যি সাধাৰণ নীতিৰ ওপৰত প্ৰমাণ স্বীকাৰ কৰা হয়, সেয়া হ’ল যে সেইবোৰ হৈছে চৰমভাৱে মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া জবানবন্দী, যেতিয়া কোনো ব্যক্তি মৃত্যুৰ বিন্দুত থাকে, আৰু যেতিয়া এই পৃথিৱীৰ প্ৰতিটো আশা নাইকিয়া হয় , যেতিয়া মিছাৰ প্ৰতিটো উদ্দেশ্যক নিস্তব্ধ হয় আৰু সত্য কোৱাৰ আটাইতকৈ শক্তিশালী বিবেচনাৰ দ্বাৰা মনক প্ৰৰোচিত কৰা হয়; ইমানেই গম্ভীৰ পৰিস্থিতি যে আইন আদালতত প্ৰদান

কৰা ইতিবাচক শপতনামাৰ দ্বাৰা জাপি দিয়া বাধ্যবাধকতাৰ সমান বাধ্যবাধকতা সৃষ্টি কৰাটো একে বুলি বিবেচনা কৰে।”

২১) মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া জবানবন্দী, সৈতে জড়িত, প্ৰকাশ বনাম ৰাজ্যৰ এম.পি. গোচৰত এখন দুজনীয়া বিচাৰপীঠে এইদৰে কৈছে:

“১১. ... সাধাৰণ আৱস্থাত পিতৃকে ধৰি পৰিয়ালৰ সদস্যসকলে প্ৰথম সুযোগতে ভুক্তভোগীক আক্ৰমণকাৰীৰ নাম সুধিব বুলি আশা কৰা হৈছিল আৰু যদি ভুক্তভোগীয়ে প্ৰকাশ কৰিব পৰা অৱস্থাত আছিল তেন্তে যুক্তিসংগতভাৱে আশা কৰা হয় যে তেওঁ আক্ৰমণকাৰীক চিনি পোৱা হলে আক্ৰমণকাৰীৰ নাম দিলে হেতেন। এই গোচৰটোত মৃত ব্যক্তিজন আক্ৰমণকাৰীক চিনাক্ত কৰিব পৰা অৱস্থাত নাছিল বুলি ধৰি লোৱাৰ কোনো সুযোগ নাই কাৰণ মৃত ব্যক্তিজনে অভিযুক্ত ব্যক্তিসকলক চিনি নাপায় বুলি কোনেও কোৱা নাই।সেয়েহে মৃতকক সোধাত আক্ৰমণকাৰীৰ নাম কোৱাৰ যথেষ্ট সম্ভাৱনা আছে।এই গোচৰৰ তথ্য আৰু পৰিস্থিতিত উচ্চ ন্যায়ালয়ে মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া জবানবন্দী, মানি লৈছে আৰু আমি নাভাবো যে এনে তথ্য বিকৃত আৰু ইয়াত হস্তক্ষেপ কৰাৰ প্ৰয়োজন আছে।”

২২) এইদৰে আইনখন যথেষ্ট স্পষ্ট যে যদি মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া জবানবন্দী একেবাৰে বিশ্বাসযোগ্য হয় আৰু মৃত ব্যক্তিজনৰ এনে অৱস্থা আছিল বুলি কোনো কথা নথীত অনা নহয়, যে তেওঁ বা তাই জবানবন্দী কোনো সাক্ষীৰ আগত জবানবন্দী দিয়া নাই সেয়ে, মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া জবানবন্দীৰ কোনো ন্যায্যতা নাই।এই গোচৰটোত সাক্ষী নং-১ লগে লগে মৃতকৰ ঘৰলৈ গৈছিল আৰু তাই তেওঁক জনাইছিল যে তাইৰ স্বামীয়ে তাইৰ ওপৰত কেৰাচিন ঢালি দিছিল। আপীলকাৰীয়ে কৈছে যে তেওঁক মিছাকৈ জড়িত কৰা হৈছে কাৰণ তেওঁৰ ধন শহুৰেকৰ ওচৰত জমা কৰিছিল আৰু তেওঁলোকে ঘূৰাই দিলৈ ইচ্ছুক নাছিল, ইয়াত সত্যতা নাই , কিয়নো এই বিষয়ে কোনো পৰামৰ্শ নাই।”

৪০) পূৰ্বতে উল্লেখ কৰা সিদ্ধান্তত নজৰ দি সাক্ষী নং-৪, ৫, ৮ আৰু ১০ ৰ সাক্ষ্য সযতনে পঢ়ি আমি মত প্ৰকাশ কৰিছো যে মৃতকৰ মৃত্যুৰ আগমূহূৰ্তত দিয়া মৌখিক

জবানবন্দীৰ সৈতে জড়িত এই সাক্ষীসকলৰ প্ৰমাণ বিশ্বাসযোগ্য আৰু অমিশ্ৰিত সত্য যেন লাগে আৰু সেয়েহে, আদালতে নিৰ্ভৰ কৰিব পাৰে। সেয়েহে আমি এই নিঃসংকোচ মতামতত আছো যে গোছৰীয়া পক্ষই দাখিল কৰা প্ৰমাণে আপীলকাৰী নং ১ আফতাবৰ বিৰুদ্ধে উত্থাপিত অভিযোগটো যুক্তিসংগত সন্দেহৰ বাহিৰত প্ৰতিষ্ঠা কৰে আৰু সেয়েহে বিদ্বান বিচাৰ আদালতে তেওঁক সঠিকভাৱে দোষী সাব্যস্ত কৰিছিল।

৪১) আপীলকাৰী নং ২ ইন্টাজ আলীৰ কথা ক 'বলৈ গ'লে, নথীত প্ৰমাণ আছে যে ঘটনাৰ দিনা তেওঁৱেই মৃতকক কাকী বজাৰলৈ তেওঁৰ লগত যাবলৈ অনুৰোধ কৰিছিল। কিন্তু ওপৰৰ কথাখিনি বাদ দিলে উক্ত আপীলকাৰীৰ বিৰুদ্ধে অনা অভিযোগ প্ৰমাণ কৰিব পৰাকৈ ঘটনাৰ অনুক্ৰম স্পষ্টভাৱে প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পৰা কোনো প্ৰমাণ নাই। নথীত উপলব্ধ প্ৰমাণৰ পৰা আমি দেখিবলৈ পাওঁ যে সাক্ষী নং-১ হল একমাত্ৰ ব্যক্তি যিয়ে ইন্টাজক আক্ৰমণকাৰীৰ ভিতৰত অন্যতম বুলি উল্লেখ কৰিছিল। কিন্তু ওপৰত উল্লেখ কৰা অনুসৰি সাক্ষী নং-১ এই পৰিঘটনাৰ প্ৰত্যক্ষদৰ্শী নাছিল। ইয়াৰওপৰি ঘটনা সংঘটিত হোৱাৰ কিছু সময়ৰ পিছতে পি.চি.অ 'ৰ পৰা আৰক্ষীক ফোন কৰাৰ সময়ত তেওঁ আপীলকাৰী নং ২ ইন্টাজকে ধৰি কোনো অভিযুক্তৰ নাম উল্লেখ কৰা নাছিল।গতিকে তেওঁ প্ৰকৃততে কোনো আক্ৰমণকাৰী(সকল)ক দেখা পাইছিল নেকি সেই বিষয়ে যথেষ্ট সন্দেহ আছে।

৪২) ১১-নং সাক্ষীয়ে নিঃসন্দেহে আপীল নং ২ ইন্টাজৰ নাম অভিযুক্তৰ ভিতৰত এজন হিচাপে উল্লেখ কৰিছে কিন্তু ইয়াত পূৰ্বে উল্লেখ কৰা কাৰণসমূহৰ বাবে আমি ইতিমধ্যে ধৰি লৈছো যে তেওঁৰ সাক্ষ্য বাতিল হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছিল। গতিকে অপৰাধ সংঘটিত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আপীলকাৰী নং ২ ইন্টাজক জড়িত কৰাৰ কোনো প্ৰমাণ পোৱা নাই বুলি স্পষ্ট।

৪৩) ওপৰৰ কথাখিনিৰ উপৰিও আমি এইটোও দেখিবলৈ পাওঁ যে ছয়জন অভিযুক্ত আৰু আপীল নং ২ ম. ইন্টাজ আলী যিসকলক বিচাৰ আদালতে দোষমুক্ত কৰিছিল , তেওঁলোকৰ বিৰুদ্ধে নথীত উপলব্ধ প্ৰমাণ সমূহ একে ধৰণৰ। কিন্তু কেৱল আপীলকাৰী নং ১, আফতাবৰ ক্ষেত্ৰতহে এই স্থিতি বেলেগ ।আফতাবক জড়িত কৰি মৃত্যুৰ

আগমূহূৰ্তত দিয়া মৌখিক জবানবন্দীও আছে। গতিকে, যদি ইন্তাজ আলী আন ছয় অভিযুক্তৰ সমান স্তৰত আছে , যিসকলক বিদ্বান বিচাৰ আদালতে দোষমুক্ত কৰিলে,লক্ষ্মণ (উপৰোক্ত)ৰ ক্ষেত্ৰত উচ্চতম ন্যায়ালয়ে নিৰ্ধাৰণ কৰা আইনখনৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি আমি মত প্ৰকাশ কৰিছো যে একে প্ৰমাণ বিভাজন কৰিব নোৱাৰি যাতে সহ-অভিযুক্তৰ কিছুমানক লাভৱান কৰি আন কিছুমানক দোষী সাব্যস্ত কৰে, যেতিয়া অন্য এটা দিশত সকলোৱে একে শৰীতে থিয় দিব লাগে।

৪৪) ইয়াত উল্লেখ কৰা কাৰণসমূহৰ বাবে এই আবেদন আংশিকভাৱে সফল হয়।

আপীল নং ১ আফতাব উদ্দিনৰ দোষী সাব্যস্ত হোৱাৰ কথা ইয়াৰ দ্বাৰা দৃঢ়তাৰে কোৱা হৈছে। কিন্তু যিমানদূৰলৈকে আপীল নং ২ মোঃ ইন্টাজ আলীৰ কথা ক ’বলৈ গ’লে তেওঁৰ দোষী সাব্যস্ত হোৱাটো বাতিল কৰা হৈছে। আপীলকাৰী নং ২ মোঃ ইন্তাজ আলীক ইয়াৰ দ্বাৰা দোষমুক্ত কৰা হৈছে।

আমাক জনোৱা হৈছে যে আপীল নং ২ ইন্টাজ আলী জেলত আছে। গতিকে আমি নিৰ্দেশ দিছো যে তেওঁক তৎক্ষণাত মুকলি কৰি দিয়া হওক , যদিহে তেওঁৰ জিম্মাত ৰখাৰ প্ৰয়োজন নাই আন কোনো গোচৰৰ সৈতে জড়িত।

সেই অনুসৰি আবেদন নিষ্পত্তি কৰা হৈছে।

এল চি আৰ ঘূৰাই পঠাওক।

জজ জজ

অনুবাদক-প্ৰণব জ্যোতি বৰা

জ্যেষ্ঠ অনুবাদক

গুৱাহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়